

Projekt

z dnia 10 grudnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY CEKCYN**

z dnia 19 grudnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Cekcyn na lata 2026-2029**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1991 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153) oraz art. 4¹ ust. 2 i ust. 2a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 1151) i art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939, z 2022 r. poz. 2600)

uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Cekcyn na lata 2026-2029 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

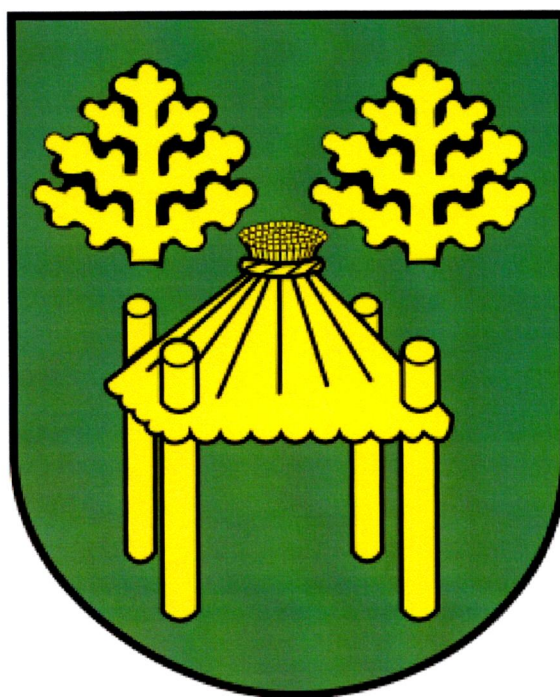
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Cekcyn.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 roku.

Wójt Gminy Cekcyn

Jacek Brygman

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE CEKCYN
NA LATA 2026-2029**

Spis treści

WSTĘP.....	3
Podstawy prawne Programu.....	4
Diagnoza sytuacji w Gminie Cekcyn.....	7
Charakterystyka demograficzna i społeczna Gminy Cekcyn.....	7
Dostępność napojów alkoholowych na terenie Gminy	9
Diagnoza zagrożeń społecznych związanych z uzależnieniami na terenie gminy Cekcyn.....	12
Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności interwencyjnej i profilaktycznej.....	18
Cele i zadania Programu	23
Przewidywane efekty realizacji Programu	26
Realizatorzy zadań w ramach Programu i adresaci działań	27
Finansowanie Programu oraz zasady finansowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cekcynie.....	28
Monitorowanie realizacji Programu.....	29
Preliminarz wydatków Programu.....	31

WSTĘP

Problem nadmiernego spożywania alkoholu, używania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych stanowi jedno z kluczowych wyzwań społecznych wpływających na bezpieczeństwo, zdrowie i jakość życia mieszkańców Gminy Cekcyn. Zjawiska te oddziałują zarówno na funkcjonowanie jednostek i rodzin, jak również na rozwój społeczno-gospodarczy całej społeczności lokalnej. Skuteczna profilaktyka, edukacja, odpowiednio zaplanowane działania pomocowe oraz ścisła współpraca instytucjonalna są niezbędne, aby ograniczać szkody wynikające z uzależnień, wspierać osoby i rodziny w kryzysie, a także wzmacniać zasoby ochronne całej społeczności.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Cekcyn na lata 2026-2029 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

Niniejszy dokument został opracowany z uwzględnieniem diagnozy lokalnych potrzeb i problemów społecznych; w oparciu o obowiązujące przepisy prawa (m.in. ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii) oraz rekomendacje dotyczące działań profilaktycznych.

Program stanowi kompleksowy plan działania gminy ukierunkowany na:

- ograniczanie skali spożycia alkoholu i używania narkotyków,
- przeciwdziałanie uzależnieniom i związanym z nimi problemom społecznym,
- wczesną interwencję i pomoc osobom zagrożonym oraz ich rodzinom,
- wzmacnianie kompetencji lokalnych instytucji i partnerstwa na rzecz zdrowia publicznego.

Program ma charakter operacyjny, określa zasady, zadania, realizatorów oraz sposoby finansowania działań, które będą prowadzone na terenie gminy.

Realizacja Programu ma przyczyniać się do zwiększenia bezpieczeństwa i poprawy jakości

życia mieszkańców oraz budowania środowiska sprzyjającego zdrowiu i prawidłowemu rozwojowi dzieci i młodzieży.

Podstawy prawne Programu

Kształt i zawartość Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii determinują niżej wymienione akty prawne:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym określająca zadania z zakresu zdrowia publicznego (jednym z zadań z tego zakresu jest promocja zdrowia).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
- Rekomendacje Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określa kierunki polityki państwa wobec alkoholu. Reguluje ona w sposób kompleksowy zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Określa również źródła finansowania tych zadań. Dokument opisuje funkcjonowanie rynku napojów alkoholowych. Reguluje dziedzinę promocji i reklamy napojów alkoholowych, a także formułuje przepisy karne dotyczące obrotu alkoholem i reklamy alkoholu. Wprowadza regulacje dotyczące postępowania wobec osób nadużywających alkoholu i określa podstawy leczenia odwykowego. Podmiotami wyznaczonymi przez ustawodawcę do realizacji zadań w przedmiotowym zakresie są organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego. Zadania samorządów gminnych ujmowane są w formie gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, które określają lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania alkoholu.

ZADANIA W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Do zadań tych należy w szczególności:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, pijących szkodliwie lub ryzykownie;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Program zawiera także propozycje realizacji zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii, określone w Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Zadania te wykonuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej.

ZADANIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII.

Przeciwdziałanie narkomanii zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii należy do zadań własnych gminy.

Do zadań tych należy w szczególności:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo- rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Przy opracowywaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Cekcyn, wykorzystano wnioski i rekomendacje zawarte w Diagnozie problemów społecznych przeprowadzonej na terenie gminy we wrześniu 2025 roku. Uwzględniono również informacje o zasobach instytucjonalnych na terenie gminy oraz dotychczasowe doświadczenia z realizacji działań z obszaru profilaktyki uzależnień.

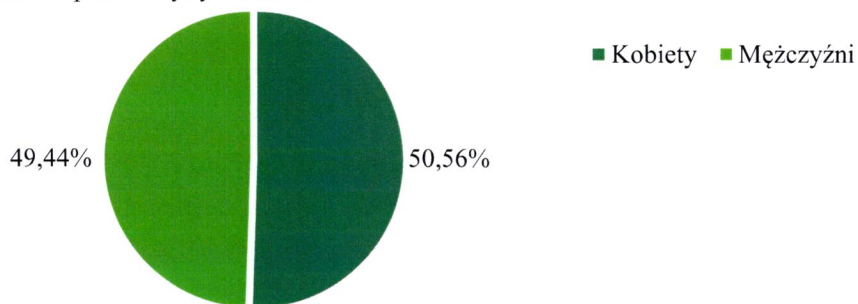
Diagnoza sytuacji w Gminie Cekcyn

Charakterystyka demograficzna i społeczna Gminy Cekcyn

Położenie, dane administracyjne, dane demograficzne

Gmina Cekcyn to gmina wiejska, położona w województwie kujawsko- pomorskim, należąca do powiatu tucholskiego. Zgodnie z danymi GUS na dzień 31 grudnia 2024 r. Gmina Cekcyn liczyła 6 804 mieszkańców; z czego 50,56% stanowią kobiety (3 440), a 49,44% mężczyźni (3 364). W latach 2002-2024 liczba mieszkańców wzrosła o 11,4%. Średni wiek mieszkańców wynosi 40,3 lat i jest mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Wykres 1. Podział mieszkańców na płeć – statystyki GUS na koniec 2024 roku

Mieszkańcy Gminy Cekcyn zawarli w 2024 roku 22 małżeństwa, co odpowiada 3,2 małżeństwom na 1000 mieszkańców. 29,6% mieszkańców Gminy Cekcyn jest stanu wolnego, 56,4% żyje w małżeństwie, 5,6% mieszkańców jest po rozwodzie, a 8,4% to wdowy/wdowcy.

Przyrost naturalny

Gminę Cekcyn cechuje ujemny przyrost naturalny wynoszący -10. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -1,47 na 1000 mieszkańców gminy. W 2024 roku urodziło się 63 dzieci. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,86.

Migracje ludności:

W 2024 roku zarejestrowano 61 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 63 wymeldowania, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych dla Gminy Cekcyn wynosi -2. W tym samym roku nie odnotowano żadnych zameldowań się z zagranicy oraz zarejestrowano 4 wymeldowania za granicę co daje saldo migracji zagranicznych wynoszące -4.

Rynek pracy:

Dane statystyczne wskazują, że 60,48% mieszkańców Gminy Cekcyn jest w wieku produkcyjnym, 17,46% w wieku przedprodukcyjnym, a 22,06% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Zgodnie z danymi GUS na koniec roku 2024, w Gminie Cekcyn pracowało 2 523 mieszkańców. 43,68% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 56,32% mężczyźni.

Bezrobocie rejestrowane w gminie wynosiło w 2024 roku 5,9% (7,4% wśród kobiet i 4,5% wśród mężczyzn). Ogółem w gminie jako bezrobotnych zarejestrowanych było 227 osób, w tym 133 kobiety i 94 mężczyzn.

W 2024 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Cekcyn wynosiło 5 840,11 PLN, co odpowiada 76.90% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

28,20% aktywnych zawodowo mieszkańców Gminy Cekcyn pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 31,40% w przemyśle i budownictwie, 13,70% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 2,00% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).¹

¹ <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica>

Dostępność napojów alkoholowych na terenie Gminy

Dostępność alkoholu w środowisku lokalnym jest jednym z istotnych czynników wpływających na poziom spożycia oraz ryzyko występowania szkód zdrowotnych i społecznych. Ograniczanie dostępności, zarówno fizycznej, jak i ekonomicznej, stanowi jeden z kluczowych elementów polityki przeciwdziałania alkoholizmowi na poziomie samorządowym. Gmina Cekcyn realizuje te działania poprzez stosowanie narzędzi wynikających z obowiązujących przepisów prawa oraz poprzez ustalanie lokalnych zasad regulujących liczbę punktów sprzedaży.

Podstawy prawne kształtowania dostępności alkoholu

Zasady sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych określa Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Do najważniejszych rozwiązań prawnych wpływających na ograniczanie dostępności należą:

- obowiązek uzyskania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia **w miejscu i poza miejscem** sprzedaży,
- podział zezwoleń według zawartości alkoholu (do 4,5% i piwo; powyżej 4,5% do 18%; powyżej 18%),
- konieczność uchwalania przez radę gminy **limitów liczby zezwoleń** na sprzedaż napojów alkoholowych dla poszczególnych kategorii,
- ustalenie przez gminę zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania alkoholu, z uwzględnieniem konieczności ochrony miejsc szczególnie wrażliwych (m.in. szkół czy obiektów sportowych).

Przepisy te stanowią podstawę do prowadzenia lokalnej polityki ograniczającej niekontrolowane zwiększanie liczby punktów sprzedaży oraz regulują działalność przedsiębiorców prowadzących obrót alkoholem na terenie gminy.

Ustalone limity mają na celu utrzymanie zrównoważonej liczby punktów sprzedaży alkoholu, zapobiegając ich nadmiernemu zagęszczeniu, szczególnie w obszarach zamieszkałych, rekreacyjnych oraz w pobliżu szkół i miejsc uczęszczanych przez dzieci i młodzież.

Regulacje lokalne obowiązujące na terenie gminy Cekcyn

Rada Gminy Cekcyn uchwała, zgodnie z uprawnieniami wynikającymi z ustawy, szczegółowe rozwiązania zapobiegające nadmiernej dostępności alkoholu. W ramach tych regulacji uchwała określa:

- limity zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w sklepach i punktach gastronomicznych,
- lokalizacje, w których sprzedaż alkoholu może być prowadzona,
- zasady usytuowania punktów sprzedaży w stosunku do obiektów wrażliwych,
- ewentualne dodatkowe ograniczenia.

Limity zezwoleń na sprzedaż alkoholu

Gmina Cekcyn, zgodnie z ustawowym obowiązkiem, określa maksymalną liczbę zezwoleń dla poszczególnych kategorii napojów alkoholowych. Limity te mają na celu:

- ograniczanie fizycznej dostępności napojów alkoholowych,
- utrzymanie kontroli nad liczbą punktów sprzedaży detalicznej i gastronomicznej,
- zapobieganie wzrostowi negatywnych zjawisk społecznych związanych z nadmierną konsumpcją alkoholu,
- ochronę porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców.

Maksymalna przyjęta liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży o zawartości:

- do 4,5% alkoholu oraz na piwo - w ilości 20,
- powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - w ilości 5,
- powyżej 18% alkoholu - w ilości 5.

Maksymalna przyjęta liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży o zawartości:

- do 4,5% alkoholu oraz na piwo – w ilości 30,
- powyżej 4,5% do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) - w ilości 25,
- powyżej 18% alkoholu – w ilości 25.

Obecnie wydanych jest 18 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży, w tym:

- na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo - w ilości 18,
- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) - w ilości 16,
- powyżej 18% zawartości alkoholu – w ilości 16,

a także 13 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży, w tym:

- na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – w ilości 13,
- a także 2 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu.

Na terenie gminy Cekcyn funkcjonuje 28 placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych. Tak więc na jeden punkt sprzedaży alkoholu w całej gminie przypada około 243 osób (6 804 mieszkańców/ 28 punktów sprzedaży).

Kontrola i nadzór nad przestrzeganiem zasad sprzedaży alkoholu

Na terenie Gminy Cekcyn ważną rolę w nadzorze sprzedaży alkoholu odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która:

- kontroluje przestrzeganie zasad sprzedaży i podawania alkoholu,
- opiniuje wnioski o wydanie zezwoleń,
- prowadzi działania interwencyjne w przypadku naruszeń prawa oraz zgłoszeń mieszkańców.

Współpraca Komisji z Posterunkiem Policji, Urzędem Gminy i innymi instytucjami umożliwia bieżące reagowanie na nieprawidłowości, w tym sprzedaż alkoholu nieletnim czy sprzedaż poza wyznaczonymi do tego miejscami.

Odpowiednio zaplanowana i kontrolowana polityka dostępności alkoholu w gminie przyczynia się do:

- zmniejszania ryzyka sięgania po alkohol przez młodzież,
- ograniczania zachowań ryzykownych i agresywnych,
- poprawy bezpieczeństwa publicznego,
- wzmacniania działań profilaktycznych i wychowawczych realizowanych w szkołach i instytucjach.

Diagnoza zagrożeń społecznych związanych z uzależnieniami na terenie gminy Cekcyn

ZJAWISKO SPOŻYWANIA ALKOHOLU W ŚRODOWISKU LOKALNYM

Główne wyniki badania

- Przyjętą miarą ważności różnych problemów społecznych była średnia uzyskana w wyniku odpowiedzi respondentów, gdzie waga punktowa wynosiła odpowiednio od 5 przy problemie uważanym za „bardzo istotny” do 1 przy „nieistotnym”. Problem nadużywania napojów alkoholowych został oceniony najniżej w hierarchii problemów, uzyskując wagę punktową 2,58. Można zatem uznać, że problem ten jest zauważalny w społeczności lokalnej natomiast są to raczej nieliczne przypadki.
- Potwierdzają to również odpowiedzi mieszkańców na bezpośrednie pytanie dotyczące występowania problemu uzależnienia od alkoholu na terenie Gminy Cekcyn, gdzie 39,00% ankietowanych potwierdziło taką właśnie skalę problemu.
- 46,00% badanych mieszkańców było zdania, że osoby spożywające alkohol na terenie gminy stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa społeczności lokalnej.
- 70,00% ankietowanych mieszkańców zadeklarowało, że zna w swoim otoczeniu osoby nadużywające alkohol.
- 31,00% badanych potwierdziło przypadki sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.
- 20,00% respondentów potwierdziło, że było świadkami konsumpcji napojów alkoholowych przez kobiety w ciąży.
- 51,00% potwierdziło, że było świadkami nietrzeźwości wśród kierowców na terenie Gminy Cekcyn.
- 33,00% respondentów zadeklarowało abstynencję.
- 48,00% badanych mieszkańców przyznało, że pije alkohol tylko okazjonalnie, a 19,00% spożywa alkohol raz w miesiącu lub częściej.
- Najczęściej spożywanym alkoholem jest piwo.
- 10,00% respondentów twierdzi, że piwo i wino to zbyt słabe alkohole żeby móc się od nich uzależnić.
- Według 10,00% badanych tylko w przypadku codziennego spożywania alkoholu można się uzależnić.
- 17,00% badanych stwierdziło, że w ich domach nie ma zakazu spożywania napojów energetycznych czy też piwa 0%.

Wnioski i rekomendacje

Wyniki badania wskazują, że w opinii badanych mieszkańców z terenu Gminy Cekcyn problem uzależnienia od alkoholu jest zauważalny w ich środowisku lokalnym natomiast są to raczej sporadyczne przypadki. Wobec powyższego, zasadne jest podejmowanie działań w celu eliminowania potencjalnych zagrożeń związanych z nadużywaniem alkoholu na terenie gminy takich jak m.in.:

- Regularne kontrolowanie punktów sprzedaży alkoholu pod kątem przestrzegania przepisów prawa, zwłaszcza dotyczących sprzedaży nieletnim.
- Dalsze prowadzenie szkoleń dla sprzedających i podających napoje alkoholowe z asertywnych technik odmowy sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym.
- Zwiększenie poziomu egzekwowania prawa w zakresie spożywania alkoholu w miejscach publicznych.
- Realizacja programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w szkołach dotyczących skutków używania substancji psychoaktywnych, zgodnych z Rekomendacjami Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.
- Realizacja programów profilaktycznych dla rodziców i aktywna współpraca z nimi w obszarze profilaktyki.
- Tworzenie programów pomocowych dla osób zagrożonych marginalizacją; w tym osób uzależnionych i współuzależnionych. Wsparcie dla rodzin dotkniętych problemem uzależnień (grupy wsparcia, poradnictwo).
- Rozpowszechnianie informacji o instytucjach lokalnych udzielających pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym, na przykład poprzez plakaty i ulotki informacyjne.
- Promowanie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej poprzez organizację wydarzeń sportowych i kulturalnych, kampanie społeczne a także promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu.
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się problematyką uzależnień w celu realizacji wspólnych projektów i programów.
- Zapewnienie dostępu do programów edukacyjnych dla osób dorosłych, dotyczących problemów związanych z używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, przeciwdziałających przemocy.
- Regularna diagnoza sytuacji na terenie gminy, prowadzenie badań wśród mieszkańców w celu monitorowania skali problemu uzależnienia od alkoholu oraz oceny skuteczności podejmowanych działań.

Zastosowanie powyższych działań profilaktycznych może przyczynić się do znaczącego zmniejszenia problemu uzależnienia od alkoholu na terenie gminy oraz poprawy jakości życia jej mieszkańców.

ZJAWISKO NARKOMANII W ŚRODOWISKU LOKALNYM

Główne wyniki badania

- Przyjętą miarą ważności różnych problemów społecznych była średnia uzyskana w wyniku odpowiedzi respondentów, gdzie waga punktowa wynosiła odpowiednio od 5 przy problemie uważanym za „bardzo istotny” do 1 przy „nieistotnym”. Problem nowych substancji psychoaktywnych oraz problem narkomanii uzyskały odpowiednio wagę punktową 3,14 i 3,20.
- 59,00% badanych mieszkańców uważa, iż problem narkomanii jest zauważalny na terenie gminy, natomiast są to nieliczne przypadki.
- 31,00% ankietowanych przyznało, że zna osoby, które zażywają narkotyki.
- Zdecydowana większość badanych mieszkańców tj. 93,00% nie posiada wiedzy na temat tego, gdzie można nabyć narkotyki.
- 14,00% mieszkańców przyznało się do eksperymentowania z narkotykami.

Wnioski i rekomendacje

Badania zrealizowane wśród mieszkańców pozwoliły stwierdzić, iż problem narkomanii w niewielkim stopniu dotyczy mieszkańców z terenu Gminy Cekcyn. Aby uniknąć rozpowszechnienia się problemu, zasadne jest podejmowanie działań takich jak:

- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania narkomanii.
- Realizowanie lokalnych kampanii społecznych na temat działania substancji psychoaktywnych.
- Rozpowszechnianie rzetelnych informacji na temat substancji odurzających i ich szkodliwości poprzez lokalną prasę, tablice informacyjne, media społecznościowe.
- Promowanie wśród społeczności lokalnej zdrowego stylu życia.
- Zapewnienie dostępu do materiałów edukacyjnych z zakresu profilaktyki narkotykowej.
- Współpraca lokalnych instytucji w zakresie podejmowania działań na rzecz ograniczania rozmiarów zjawiska narkomanii.
- Kreowanie pozytywnej atmosfery współpracy między uczniami, umożliwiającej im samodzielne podejmowanie decyzji, branie za nie odpowiedzialności.

- Prowadzenie działań edukacyjno- profilaktycznych oraz informacyjnych na temat nowych substancji psychoaktywnych, w tym przede wszystkim e- narkotyków.

POSTAWY WOBEC WYROBÓW TYTONIOWYCH

Główne wyniki badania

- 20,00% ankietowanych mieszkańców zadeklarowało, że pali papierosy.
- Do nałogowego palenia przyznała się połowa ankietowanych osób palących.
- 15,00% palących uważa, że nie ma to wpływu na ich zdrowie.
- 25,00% palących przyznało, że zdarza się im palić w obecności dzieci.
- 68,00% ogółu badanych było zdania, iż palenie bierne szkodzi tak samo jak palenie czynne.

Wnioski i rekomendacje

Wyniki badania przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców z terenu Gminy Cekcyn zwracają uwagę na problem uzależnienia od nikotyny i jednocześnie wskazują na podjęcie między innymi takich działań, jak:

- Realizowanie programów podnoszących świadomość w zakresie zdrowotnych konsekwencji nadużywania papierosów.
- Prowadzenie edukacji społecznej na temat szkodliwości palenia biernego.
- Kontrole punktów sprzedaży wyrobów tytoniowych w zakresie przestrzegania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

Główne wyniki badania

- 34,00% ankietowanych mieszkańców dostrzega u siebie problem związany z nadmiernym korzystaniem z telefonu komórkowego (fonoholizm).
- 32,00% przyznało się do nadmiernego korzystania z Internetu (sieciolizm).
- 40,00% ankietowanych oceniło swój poziom wiedzy na temat uzależnień behawioralnych jako dostateczny.
- Wśród ankietowanych uczniów zauważalny jest problem związany z nadmiernym korzystaniem z gier komputerowych, Internetu oraz telefonu komórkowego.

Wnioski i rekomendacje

Badania przeprowadzone wśród mieszkańców Gminy Cekcyn wskazują na istniejący problem związany z uzależnieniami behawioralnymi, w tym przede wszystkim na fonoholizm, siecioholizm oraz nadmierne korzystanie z gier komputerowych. W związku z powyższym zasadne wydaje się podejmowanie działań edukacyjnych, środowiskowych oraz promowanie zdrowych nawyków cyfrowych.

POSTAWY UCZNIÓW WOBEC SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

Główne wyniki badania

- Uczniowie uczestniczący w badaniu ankietowym nie mieli dotychczas kontaktu z substancjami psychoaktywnymi takimi jak alkohol, papierosy czy narkotyki.
- Badani uczniowie prezentują stosunkowo wysoki poziom wiedzy na temat konsekwencji zdrowotnych stosowania narkotyków, a także sankcji prawnych z tytułu ich posiadania. Niemniej jednak istnieje grupa osób, która takiej wiedzy nie posiada.
- Wielu ankietowanych biorących udział w badaniu zadeklarowało, że zna osoby niepełnoletnie mające do czynienia z alkoholem oraz papierosami.

Tabela 1. Znajomość osób zażywających substancje psychoaktywne

Znajomość osób zażywających substancje psychoaktywne	Uczniowie klas piątych i szóstych	Uczniowie klas siódmych
Spożywanie alkoholu	10,00%	46,67%
Palenie papierosów	60,00%	66,67%
Zażywanie narkotyków	0%	0%

Wnioski i rekomendacje

Część badań dotycząca postaw uczniów z terenu Gminy Cekcyn wobec różnego rodzaju substancji psychoaktywnych pozwoliła na ocenę poziomu zagrożeń z nimi związanych.

Reasumując, w zakresie profilaktyki szkolnej, zasadnym będzie podejmowanie następujących działań:

- Prowadzenie programów informacyjno- profilaktycznych podnoszących świadomość w zakresie zdrowotnych, psychologicznych i społecznych konsekwencji nadużywania alkoholu, palenia papierosów, czy używania narkotyków. Wysoki poziom wiedzy w tym

zakresie jest bowiem niezbędny do podejmowania odpowiedzialnych i świadomych decyzji dotyczących stosowania tego typu substancji psychoaktywnych.

- Organizacja warsztatów profilaktycznych mających na celu uświadamianie uczniów na temat skutków używania substancji psychoaktywnych oraz odpowiedzialności za namawianie do tego innych.
- Wzmacnianie czynników chroniących wśród dzieci i młodzieży takich jak: wzmacnianie postawy asertywnej, wzmacnianie poczucia własnej wartości niezależnej od opinii rówieśników oraz wspieranie pasji i zainteresowań uczniów.
- Prowadzenie programów profilaktycznych kształtujących kompetencje osobowościowe młodych ludzi oraz ich zdolności interpersonalne niezbędne dla satysfakcjonującego funkcjonowania wśród rówieśników bez pomocy alkoholu, papierosów i narkotyków/dopalaczy.
- Realizowanie szkoleń i warsztatów dla uczniów z zakresu profilaktyki społecznej.
- Preferowanie programów profilaktycznych w szkołach obejmujących oprócz warsztatów dla młodzieży także zajęcia dla rodziców/prawnych opiekunów, jak również dla kadry pedagogicznej.
- Regularne spotkania i warsztaty edukacyjne dla rodziców oraz kadry pedagogicznej na temat rozpoznawania oznak uzależnień u dzieci oraz sposobów wsparcia.
- Współpraca z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, placówką ochrony zdrowia oraz innymi instytucjami w celu realizacji programów profilaktycznych.

Podsumowując, działania w obszarze profilaktyki powinny wspierać rozwój i doskonalenie lokalnego systemu przeciwdziałania uzależnieniom, dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń. System ten powinien w szczególności obejmować:

- zapobieganie uzależnieniom poprzez systematyczną realizację różnorodnych działań skierowanych do społeczności lokalnej,
- niwelowanie skutków problemów uzależnień poprzez zapewnienie bezpłatnej, interdyscyplinarnej pomocy specjalistycznej.

Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności interwencyjnej i profilaktycznej

Gmina Cekcyn dysponuje dobrze funkcjonującą i wzajemnie uzupełniającą się siecią instytucji realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Centralną rolę w lokalnym systemie przeciwdziałania uzależnieniom pełni Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - prowadzi działania profilaktyczne, inicjuje interwencje w przypadkach nadużywania alkoholu i narkotyków, motywuje osoby uzależnione do podjęcia leczenia oraz współpracuje z instytucjami edukacyjnymi i społecznymi.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cekcynie

Tabela 2. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cekcynie w latach 2022-2024

Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		
Posiedzenia GKRPA (ogółem)	Rok 2022	24
	Rok 2023	22
	Rok 2024	33
Przeprowadzone rozmowy motywujące	Rok 2022	16
	Rok 2023	15
	Rok 2024	18
Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Rok 2022	3
	Rok 2023	1
	Rok 2024	4
Wnioski o podjęcie działań wobec osób z problemem alkoholowym/narkotykowym	Rok 2022	15
	Rok 2023	10
	Rok 2024	8
Zlecenia przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych	Rok 2022	6
	Rok 2023	2
	Rok 2024	4
Wnioski do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	Rok 2022	5
	Rok 2023	5
	Rok 2024	4
Postanowienia w sprawie wydania opinii na sprzedaż napojów alkoholowych	Rok 2022	4
	Rok 2023	6
	Rok 2024	10

Szkolenia, w których uczestniczyli członkowie komisji	Rok 2022	4
	Rok 2023	5
	Rok 2024	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GKRPA w Cekcynie

W ramach działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cekcynie w 2024 roku odbyły się łącznie 33 posiedzenia członków Komisji, w tym 18 posiedzeń dotyczących prowadzenia postępowań w sprawach o zobowiązanie do leczenia odwykowego, 4 wyjazdowe – dotyczące sprawdzenia warunków panujących w tzw. „ogródkach piwnych”, 4 kontrole przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz 7 posiedzeń Komisji w pełnym składzie, dotyczących wydawania opinii w sprawie lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych, weryfikacji stopnia realizacji zadań Programu oraz wykonania jego budżetu. Członkowie Komisji przeprowadzali rozmowy motywacyjne z osobami uzależnionymi oraz członkami ich rodzin, udzielali informacji o możliwości podjęcia leczenia oraz miejscach, w których mogą uzyskać wsparcie (na wyznaczone terminy posiedzeń zespołów wystosowano 51 zaproszeń dla wyżej wymienionych osób). W 2024 roku do Komisji wpłynęło 8 wniosków o podjęcie działań wobec osób z problemem alkoholowym, z czego 4 z Posterunku Policji w Cekcynie, 1 z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cekcynie oraz 3 od członków rodzin. W roku ubiegłym, zgodnie z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Komisja skierowała 4 osoby na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego. Do Sądu Rejonowego w Tucholi Komisja wystosowała 4 wnioski o zastosowanie wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku leczenia.

Członkowie Komisji wydali 10 postanowień dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych określonych w uchwale Nr XXXVI/343/18 Rady Gminy Cekcyn z dnia 29 października 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz odstępstw od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych na terenie Gminy Cekcyn.

Punkt Konsultacyjny w Cekcynie

W Punkcie zatrudniony jest specjalista psychoterapii uzależnień oraz psycholog. Specjaliści oferują wsparcie w zakresie uzależnienia i współuzależnienia, profilaktyki uzależnień, zachowań ryzykownych oraz trudności wychowawczych. Świadczą także pomoc osobom doznającym przemocy domowej.

Tabela 3. Działalność Punktu Konsultacyjnego w Cekcynie w latach 2022-2024

Punkt Konsultacyjny		
Liczba osób korzystających z porad psychologicznych	Rok 2022	38
	Rok 2023	33
	Rok 2024	36
Liczba osób korzystających z porad terapeuty uzależnień	Rok 2022	28
	Rok 2023	34
	Rok 2024	37

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG w Cekcynie

Można zauważyć, że na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba osób korzystających z porad psychologicznych utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Wzrosła natomiast liczba osób korzystających z porad terapeuty uzależnień.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie

Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej i koordynuje działania pomocowe, w tym procedurę „Niebieskie Karty” w sytuacjach współwystępowania przemocy. Zapewnia również wsparcie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień.

Tabela 4. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2022-2024

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną	Rok	Liczba
rodziny korzystające z pomocy społecznej	rok 2022	156
	rok 2023	142
	rok 2024	246
liczba osób w rodzinach	rok 2022	422
	rok 2023	394
	rok 2024	564
rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień	rok 2022	8
	rok 2023	5
	rok 2024	7
rodziny korzystające ze świadczeń z powodu przemocy domowej	rok 2022	2
	rok 2023	0
	rok 2024	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Cekcynie

Jak pokazują powyższe statystyki, na przestrzeni trzech ostatnich lat wzrosła liczba rodzin, a tym samym liczba osób korzystających z pomocy oferowanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Wskaźniki dotyczące liczby rodzin korzystających ze świadczeń z powodu uzależnień oraz przemocy utrzymują się na zbliżonym poziomie.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Cekcyn

Zespół Interdyscyplinarny stanowi ważny element lokalnego systemu przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy domowej oraz innym problemom społecznym. W skład ZI wchodzi przedstawiciele instytucji takich jak: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Posterunek Policji, GKRPA, oświaty, ochrony zdrowia oraz przedstawiciel sądu. Dzięki temu zespół działa wielodyscyplinarnie, uwzględniając zarówno aspekty społeczne, prawne, jak i terapeutyczne.

Tabela 5. Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową w latach 2022-2024

Liczba zdarzeń związanych z przemocą	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Liczba osób doznających przemocy domowej (ogółem), w tym:	18	11	18
kobiety	17	7	8
mężczyźni	1	1	2
małoletni do 13 r. ż	0	3	8
Nieletni w przedziale 13-18 r. ż	0	0	0
Liczba osób stosujących przemoc domową (ogółem), w tym:	18	8	15
kobiety	1	1	4
Mężczyźni	17	7	11
Nieletni	0	0	0
Liczba osób stosujących przemoc domową pod wpływem alkoholu (ogółem), w tym:	16	5	5
Kobiety	1	0	0
mężczyźni	15	5	5
nieletni	0	0	0
Liczba dzieci obecnych podczas interwencji	25	14	20

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Cekcynie

Na przestrzeni trzech ostatnich lat nieznacznie zmalała liczba przypadków przemocy domowej. W zdecydowanej większości zarejestrowanych przypadków osobami stosującymi przemoc domową byli mężczyźni, a osobami doświadczającymi przemocy domowej kobiety oraz małoletni do 13 r. ż. Należy również zwrócić uwagę, że znacznie zmalała liczba przypadków przemocy domowej związanych z nadużywaniem alkoholu.

Liczba osób skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w związku z przemocą domową, w której występuje problem alkoholowy:

2022 - 6

2023 - 4

2024 – 2

Skuteczna współpraca i stała wymiana informacji między instytucjami pomocowymi umożliwia lepsze odpowiadanie na potrzeby lokalnej społeczności, przyczyniając się do wzrostu bezpieczeństwa oraz podniesienia jakości życia mieszkańców.

Cele i zadania Programu

CEL GŁÓWNY PROGRAMU:

Ograniczenie zjawisk związanych z nadużywaniem alkoholu i używaniem środków psychoaktywnych na terenie gminy Cekcyn oraz wzmocnienie systemu profilaktyki, wczesnej interwencji i pomocy osobom oraz rodzinom dotkniętym problemami uzależnień, w tym również uzależnień behawioralnych.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Zwiększenie świadomości społecznej na temat uzależnień

ZADANIA/AKTYWNOŚCI W RAMACH CELU SZCZEGÓŁOWEGO NR 1:

- 1.1 Realizacja programów edukacyjnych o zagrożeniach związanych z substancjami psychoaktywnymi, uzależnieniami behawioralnymi skierowanych do dzieci, młodzieży, dorosłych i rodzin- zgodnych z rekomendacjami KCPU.
- 1.2 Promowanie zdrowego stylu życia i organizacja alternatywnych form spędzania czasu wolnego, sprzyjających przeciwdziałaniu uzależnieniom.
- 1.3 Prowadzenie kampanii informacyjnych oraz działań edukacyjnych o charakterze profilaktycznym w środowisku lokalnym.
- 1.4 Szkolenia dla kadry pedagogicznej, pracowników GOPS, GKRPA, ZI, Posterunku Policji w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy domowej.
- 1.5 Upowszechnianie wiedzy dotyczącej uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie i dystrybuowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz prowadzenie kampanii społecznych.

WSKAŹNIKI REALIZACJI:

- Liczba przeprowadzonych lekcji/ warsztatów rocznie
- Liczba kampanii/spotkań edukacyjnych, liczba uczestników
- Liczba zajęć pozalekcyjnych i frekwencja uczestników
- Liczba szkoleń/ liczba przeszkolonych osób
- Liczba materiałów informacyjno-edukacyjnych/ ilość placówek objętych dystrybucją, liczba zrealizowanych kampanii społecznych.

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE/ PARTNERZY:

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Posterunek Policji, placówki oświatowe, świetlice, placówki kulturalne, placówka ochrony zdrowia, lokalne organizacje pozarządowe.

2. Zapewnienie dostępu do wsparcia i pomocy dla osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem

ZADANIA/AKTYWNOŚCI W RAMACH CELU SZCZEGÓŁOWEGO NR 2:

- 2.1 Utrzymanie i rozwój działań realizowanych przez Punkt Konsultacyjny, poradnictwo i pomoc pierwszego kontaktu.
- 2.2 Współpraca z placówkami leczenia odwykowego – kierowanie osób potrzebujących na terapię, leczenie, rehabilitację.
- 2.3 Motywowanie do podjęcia leczenia, monitorowanie procesu i zapewnienie opieki po leczeniu.
- 2.4 Organizowanie grup wsparcia/ samopomocy/ spotkań wsparcia dla osób wychodzących z uzależnień.

WSKAŹNIKI REALIZACJI:

- Liczba osób korzystających z Punktu Konsultacyjnego rocznie
- Liczba porad psychologicznych/ liczba porad psychoterapeutycznych
- Liczba wniosków skierowanych do Sądu
- Liczba skierowań do leczenia/terapii
- Liczba zorganizowanych grup wsparcia / spotkań

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE/ PARTNERZY:

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Gminy, Punkt Konsultacyjny, Ośrodek Pomocy Społecznej.

3. Wsparcie dla rodzin dotkniętych problemami uzależnień oraz przemocy domowej

ZADANIA/AKTYWNOŚCI W RAMACH CELU SZCZEGÓŁOWEGO NR 3:

- 3.1 Poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne dla rodzin, mediacje, interwencje w sytuacjach kryzysowych.
- 3.2 Realizacja procedury interwencyjnej (np. „Niebieskie Karty”) w przypadkach przemocy, współuzależnienia, zaniedbań.
- 3.3 Podejmowanie działań interwencyjnych, edukacyjnych i psychologiczno- terapeutycznych adresowanych do osób stosujących przemoc domową.
- 3.4 Profilaktyka kierowana do różnych grup społecznych w zakresie rozpoznawania sygnałów ostrzegawczych oraz przeciwdziałania negatywnym skutkom uzależnień.
- 3.5 Wspieranie działań socjalnych i integracyjnych dla rodzin – pomoc społeczna, integracja, wsparcie materialne lub organizacyjne.
- 3.6 Upowszechnianie informacji na temat zjawiska przemocy domowej i możliwości jej przeciwdziałania (m.in. kampanie edukacyjne, dystrybucja materiałów informacyjnych).

3.7 Organizacja szkoleń/warsztatów dla rodziców/opiekunów z zakresu profilaktyki przemocy domowej, rozwijania umiejętności wychowawczych i rodzicielskich.

WSKAŹNIKI REALIZACJI:

- Liczba rodzin objętych poradnictwem/ mediacjami rocznie
- Liczba wszczętych i zamkniętych procedur interwencyjnych „Niebieskie Karty”
- Liczba osób stosujących przemoc domową, w stosunku do których podjęto działania interwencyjne
- Liczba osób/rodzin doświadczających przemocy domowej, które zostały objęte wsparciem
- Liczba rodzin objętych wsparciem socjalnym lub integracyjnym
- Liczba zrealizowanych kampanii edukacyjnych/ ilość materiałów promocyjnych
- Liczba szkoleń/warsztatów dla rodziców/opiekunów, liczba uczestników.

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE/ PARTNERZY:

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Urząd Gminy, Punkt Konsultacyjny, Posterunek Policji, Centrum Profilaktyki Środowiskowej.

4. Ograniczanie dostępności alkoholu

ZADANIA/AKTYWNOŚCI W RAMACH CELU SZCZEGÓŁOWEGO NR 4:

- 4.1 Kontrole punktów sprzedaży alkoholu.
- 4.2 Podejmowanie działań edukacyjnych dla sprzedających i podających napoje alkoholowe w zakresie odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu oraz obowiązujących przepisów prawa.
- 4.3 Współpraca GKRPA z Posterunkiem Policji, Urzędem Gminy w zakresie kontroli przestrzegania prawa oraz podejmowania interwencji.
- 4.4 Organizacja lokalnych działań dotyczących ograniczania dostępności alkoholu dla nieletnich (m.in. działalność informacyjna, zakup materiałów dotyczących zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia oraz nietrzeźwym).

WSKAŹNIKI REALIZACJI:

- Przeprowadzone kontrole punktów sprzedaży alkoholu
- Liczba szkoleń dla sprzedawców/ liczba punktów sprzedaży uczestniczących w szkoleniach
- Liczba kontroli/interwencji
- Liczba kampanii/ ilość materiałów

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE/ PARTNERZY:

Przewidywane efekty realizacji Programu

Przewidywane efekty realizacji działań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Cekcyn na lata 2026–2029

➤ Efekty w obszarze profilaktyki i edukacji:

- Zwiększenie poziomu wiedzy mieszkańców na temat skutków picia alkoholu, używania narkotyków oraz uzależnień behawioralnych.
- Zmniejszenie ryzykownych zachowań wśród dzieci i młodzieży poprzez wzrost dostępności działań edukacyjnych i alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
- Wzrost świadomości rodziców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów uzależnień i reagowania na zagrożenia.

➤ Efekty w obszarze pomocy i wsparcia:

- Zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej- wsparcia psychologicznego, terapii i poradnictwa.
- Zwiększenie motywacji osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego lub uczestnictwa w grupach wsparcia.
- Wzmocnienie systemu pomocy osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin, w tym rodzin z problemem przemocy.
- Poprawa funkcjonowania rodzin poprzez zwiększenie skuteczności interwencji oraz poradnictwa.

➤ Efekty społeczne i zdrowotne:

- Zmniejszenie liczby sytuacji kryzysowych związanych z nadużywaniem alkoholu i narkotyków.
- Ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z problemów alkoholowych i narkotykowych.
- Poprawa poczucia bezpieczeństwa mieszkańców w przestrzeni publicznej.
- Zmniejszenie skali zjawisk takich jak przemoc domowa, zaniedbana opiekuńcza czy konflikty rodzinne wynikające z uzależnień.

➤ **Efekty w obszarze ograniczania dostępności alkoholu:**

- Ograniczenie przypadków sprzedaży alkoholu nieletnim lub osobom nietrzeźwym.
- Utrzymanie lub zmniejszenie liczby punktów sprzedaży alkoholu zgodnie z polityką rady gminy.
- Poprawa przestrzegania prawa w punktach sprzedaży alkoholu dzięki systematycznym kontrolom.
- Zwiększenie świadomości wśród sprzedających i podających napoje alkoholowe w zakresie odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.

Realizatorzy zadań w ramach Programu i adresaci działań

Realizacja Programu należy do zadań własnych gminy. Za koordynację realizacji zadań zawartych w Programie odpowiedzialny jest Pełnomocnik Wójta Cerkyn ds. profilaktyki uzależnień. Zadania Programu będą współrealizowane przez następujące podmioty:

1. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cerkynie.
2. Urząd Gminy w Cerkynie.
3. Punkt Konsultacyjny w Cerkynie.
4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cerkynie.
5. Posterunek Policji w Cerkynie.
6. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Cerkyn.
7. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Cerkynie.
8. Centrum Profilaktyki Środowiskowej.
9. placówki oświatowe.
10. Placówki kulturalne.
11. Świetlice wiejskie.
12. Parafie rzymskokatolickie.
13. Organizacje pozarządowe.

Działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej adresowane są głównie do dzieci i młodzieży, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych ze stosowaniem substancji psychoaktywnych oraz zażywaniem alkoholu. Działania z zakresu profilaktyki selektywnej skierowane są do jednostek lub grup zwiększonego ryzyka, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne, narażone są na większe od przeciętnego

niebezpieczeństwa wystąpienia problemów związanych z uzależnieniami i przemocą. Działania z zakresu profilaktyki wskazującej skierowane są do jednostek lub grup demonstrujących wczesne symptomy związane z uzależnieniem.

Program adresowany jest w szczególności do:

1. dzieci i młodzieży,
2. osób dorosłych pijących szkodliwie i ryzykownie,
3. osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych,
4. osób współuzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych,
5. osób uzależnionych behawioralnie,
6. osób doświadczających przemocy domowej,
7. osób stosujących przemoc domową,
8. pracowników podmiotów działających na terenie gminy, zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przemocą domową,
9. sprzedających i podających napoje alkoholowe.

Finansowanie Programu oraz zasady finansowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cekcynie

Źródła finansowania Programu:

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie są środki finansowe budżetu gminy stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Dochody te stanowią dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację programu. Zgodnie z art. 18² w/w ustawy środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Zasady finansowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cekcynie:

1. Wydatki na wynagrodzenia i diety, szkolenia, koszty podróży służbowych (delegacje) członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cekcynie

finansowane są z budżetu gminy w ramach środków przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cekcynie (doposażenie pomieszczeń, artykuły biurowe, itp.) finansowane są jak w pkt 1.

3. Przewodniczący Komisji za wykonywanie powierzonych mu funkcji otrzymuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 800,00 zł (brutto) miesięcznie, które wypłacane będzie na podstawie umowy zlecenia i przekazywane na wskazany numer rachunku bankowego do 5 dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni.

4. Za każdy udział w posiedzeniach Komisji oraz kontrolach przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych członkowie Komisji oprócz Przewodniczącego Komisji otrzymują dietę w wysokości 150,00 zł (brutto).

5. Diety dla członków Komisji będą wypłacane po przedłożeniu przez Przewodniczącego Komisji podpisanych list obecności stwierdzających udział w posiedzeniach i kontrolach, nie częściej niż raz w miesiącu przelewem na wskazane przez członków Komisji numery rachunków bankowych.

Monitorowanie realizacji Programu

Podstawowe zasady monitorowania:

- Monitorowanie realizacji programu odbywa się corocznie, obejmując ocenę stopnia realizacji poszczególnych celów, zadań oraz osiągniętych wskaźników.
- W ramach monitoringu uwzględnia się dane ilościowe (np. liczba uczestników programów, liczba interwencji, liczba kontroli punktów sprzedaży alkoholu) jak również dane jakościowe.
- Wyniki monitoringu są podstawą do modyfikacji programu w kolejnych latach, dostosowując działania do aktualnych potrzeb lokalnej społeczności.

Podmioty odpowiedzialne za monitoring:

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – raportowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – gromadzenie i analiza danych dotyczących wsparcia rodzin i osób uzależnionych.

Punkt Konsultacyjny – raportowanie liczby osób korzystających z poradnictwa, terapii i interwencji.

Zespół Interdyscyplinarny – monitorowanie przypadków przemocy, analiza efektów działań interwencyjnych.

Urząd Gminy – monitorowanie rocznych sprawozdań o sprzedaży detalicznej napojów alkoholowych oraz wnoszonych opłat przez przedsiębiorców.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2b ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza raport z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada radzie gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

**PRELIMINARZ WYDATKÓW NA REALIZACJĘ GMINNEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CEKCYN NA LATA 2026-2029**

L.p	Nazwa zadania	Plan środków na rok 2026
1.	Wydatki związane z funkcjonowaniem Centrum Profilaktyki Środowiskowej	5.000,00
2.	Wynagrodzenia osobowe Przewodniczącego i członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cekcynie oraz inne koszty związane z funkcjonowaniem Komisji	25.000,00
3.	Orzekanie o przedmiocie uzależnień	5.000,00
4.	Zatrudnienie psychologa w Punkcie Konsultacyjnym w Cekcynie	26.000,00
5.	Zatrudnienie terapeuty uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym w Cekcynie	26.000,00
6.	Działania z zakresu profilaktyki uzależnień adresowane do różnych grup społecznych	12.500,00
7.	Szkolenia pracowników podmiotów działających na terenie gminy zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przemocą domową, a także sprzedających i podających napoje alkoholowe	10.000,00
8.	Wypoczynek dzieci i młodzieży z elementami profilaktyki	5.000,00
9.	Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia – Telefoniczne Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	500,00
10.	Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych przeciwdziałających uzależnieniom i patologiom społecznym	30.000,00
		145.000,00

Wójt Gminy Cekcyn

Jacek Brygman

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu i przeciwdziałaniem narkomanii należą do zadań własnych gminy. Realizacja tych działań prowadzona jest za pomocą gminnego programu uchwalanego na okres nie dłuższy niż 4 lata przez radę gminy.

W celu umożliwienia realizacji zadań wynikających z przepisów przytoczonych ustaw niezbędne jest podjęcie niniejszej uchwały.

Środki finansowe na realizację gminnego programu będą pochodziły z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wobec powyższego podjęcie przedmiotowej uchwały jest uzasadnione.

Wójt Gminy Cekcyn

Jacek Brygman